

Fonetika a fonologie španělštiny

Základní literatura

BARTOŠ, Lubomír. *Základy obecné a španělské fonetiky a fonologie.*

Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2008.

Fonetika a fonologie 1

Základní pojmy

Fonetika x fonologie

F. de Saussure: Dva aspekty jazyka:

langue (*lengua*, jazyk jako systém)

parole (*habla*, promluva, řeč)

Fonetika - oblast promluvy - *hláska* (*sonido*) [p]

Fonologie - oblast jazyka - *foném* (*fonema*) /p/

Fonetika

Studium fyzické a fyziologické stránky
zvukového materiálu jazyka

A) **Artikulační fonetika** (*fonética articulatoria*)

způsob a místo tvorby hlásek

B) **Akustická fonetika** (*fonética acústica*)

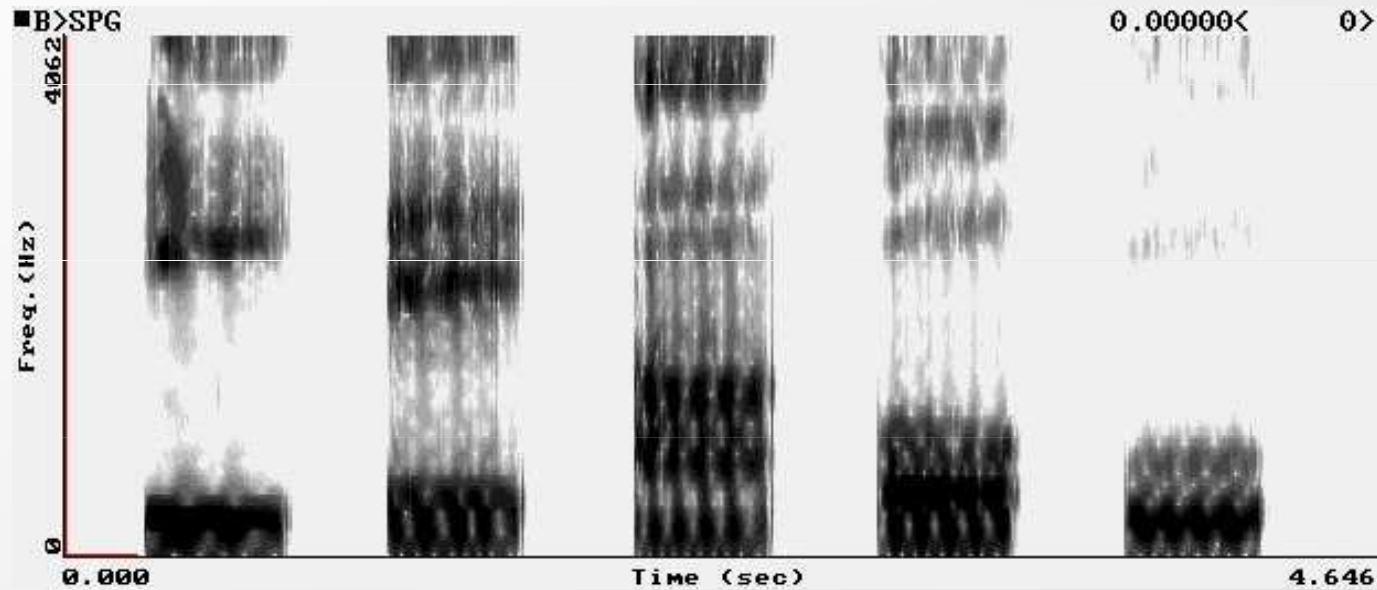
akustický efekt (frekvence, délka, intenzita, tóny
x šumy)

C) **Percepční fonetika** (*fonética perceptiva*)

vnímání zvukového materiálu jazyka
posluchačem

Spektrogram šp. samohlásek

i e a o u

EL ALFABETO FONETICO INTERNACIONAL (actualizado en 2005)

CONSONANTES (INFRAGLOTALES)

	LABIAL		CORONAL					DORSAL			RADICAL		GLOTA
	BILABIAL	LABIODENTAL	DENTAL	ALVEOLAR	POSTALVEOLAR	RETROFLEJA	PALATAL	VELAR	UVULAR	FARÍNGEA	EPIGLOTA		
NASAL	m	ɱ	n			ɳ	ɲ	ŋ	ɴ				
OCCLUSIVA	p b	ɸ β	t d			ʈ ɖ	c ɟ	k ɡ	q ɢ		ʔ	ʔ	
FRICATIVA	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	ħ ʕ	h ɦ	
APROXIMANTE		ʋ	ɹ			ɻ	j	ɰ					
VIBRANTE MÚLTIPLE	B		r						R		ʀ		
VIBRANTE SIMPLE		ʋ	ɾ			ɽ							
FRICATIVA LATERAL			ɬ ɮ			ɮ	ɬ	ɮ					
APROXIMANTE LATERAL			l			ɭ	ʎ	ʟ					
VIBR. SIMPLE LATERAL			ɭ			ɮ							

Las consonantes alineadas a la izquierda son sordas, las alineadas a la derecha sonoras. Las casillas en gris son articulaciones consideradas imposibles.

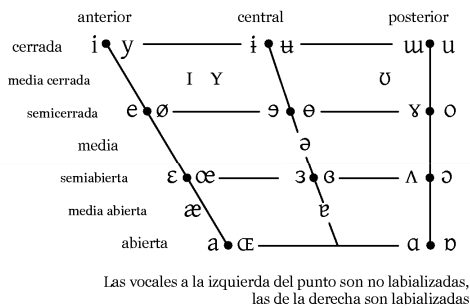
CONSONANTES (SUPRAGLOTALES)

CLIC	IMPLÓSIVA	EYECTIVA
◉ bilabial	ɓ bilabial	ʼ como en:
dental	ɗ dental / alveolar	pʼ bilabial
! (post)alveolar	f palatal	tʼ dental / alveolar
‡ palatoalveolar	ɟ velar	kʼ velar
lateral alveolar	ɠ uvular	sʼ fricativa alveolar

CONSONANTES (COARTICULADAS)

- ɱ fricativa labiovelar sorda
- ʋ aproximante labiovelar sonora
- ɥ aproximante labiopalatal sonora
- ç fricativa alveopalatal sorda
- ʒ fricativa alveopalatal sonora
- ɧ ʕ y x simultáneas
- kp ts Africadas y dobles articulaciones pueden representarse con dos símbolos atados con una cuña

VOCALES

SUPRASEGMENTALES

- ˈ acento principal
- ˉ acento secundario
- eː larga
- eˑ corta
- rotura silábica
- ENTONACIÓN
- ˊ grupo menor (pie)
- ˋ grupo mayor (entonación)
- ↗ ascenso global
- ↘ descenso global

TONO

- NIVEL
- ˥ extra alto
- ˦ alto
- ˧ medio
- ˨ bajo
- ˩ extra bajo
- CONTORNO
- ↗ ascendente
- ↘ descendente
- ↗ ascendente alto
- ↘ descendente alto
- ↗ ascendente bajo
- ↘ descendente bajo
- NIVELACIÓN
- ˥˥ -1 tono
- ˥˥˥ -2 tonos
- ˥˥˥˥ +1 tono
- ˥˥˥˥˥ +2 tonos

DIACRÍTICOS En algunos pueden aparecer arriba: ɨ. En superíndice: t^s (tendencia fricativa), b^h (sonora mate), ²a (ataque glotal), ^ɔ (schwa epentético), o^u (diptongación)

SILABICIDAD Y TENDENCIA	FONACIÓN	ARTICULACIÓN PRIMARIA	ARTICULACIÓN SECUNDARIA			
ɹ ɳ	ɳ ɖ	ɖ ɖ	t ^w d ^w	labializada	ɸ ɣ	más labializada
ɛ ʊ	ɟ ʈ	ʈ ʈ	t ^j d ^j	palatalizada	ɸ ɣ ^w	menos labializada
t ^h d ^h	b ^h ɶ	ʈ ʈ	t ^v d ^v	velarizada	ɛ ʒ	nasalizada
d ⁿ	b ^h ɶ	ɹ ʈ	t ^ɕ d ^ɕ	faringizada	ɶ ɶ	rotacismo
d ^l	b ^h ɶ	ɨ ʈ	ʈ ʒ	velarizada o faringizada	ɛ ɸ	base de la lengua avanzada
d ^r	ɖ ɖ	ɛ ɶ	ɛ ʉ	medio centralizada	ɛ ɸ	base de la lengua retraída
ɛ β		ɛ ɹ		ascenso lingual (ɹ es fricativa alveolar sonora no sibilante)		

Alfabeto Fonético Internacional (AFI-IPA)

Revista de Filología Española (RFE)

Fonemas		Alófonos		Grafías	Ejemplos
AFI	RFE	AFI	RFE		
/b/	/b/	[b]	[b]	v, b	/bónba/ [bóm̩ba] <i>bomba</i> AFI: /la bóba/ [la βóβa] <i>la boba</i> RFE: /la bóba/ [la bób̩ba] <i>la boba</i>
		[β]	[b]		
/d/	/d/	[d]	[d]	d	/dón̩de/ [dón̩de] <i>dónde</i> /tóldo/ [tól̩do] <i>toldo</i> AFI: /ése dédo/ [ése ðéðo] <i>ese dedo</i> RFE: /ése dédo/ [ése déðo] <i>ese dedo</i>
		[ð]	[ð]		
		[ð̞]	[ð̞]		
/g/	/g/	[g]	[g]	g + a, o, u gu + e, i	/gáNga/ [gán̩ga] <i>ganga</i> /gíso/ [gíso] <i>guiso</i> /géra/ [gé̞ra] <i>guerra</i> AFI: /béga/ [bé̞ga] <i>vega</i> RFE: /béga/ [bé̞ga] <i>vega</i>
		[ɣ]	[g]		
		[ɣ̞]	[g]		
/f/	/f/	[f]	[f]	f	/fófo/ [fófo] <i>fofo</i>
/θ/	/θ/	[θ]	[θ]	c + e, i z + a, o, u	[θeθína/ [θeθína] <i>cecina</i> /aθuθáR/ [aθuθár] <i>azuzar</i>
/s/	/s/	[s]	[s]	s	/sóso/ [sóso] <i>soso</i>
/ʝ/	/y/	[j]	[y]	y;	AFI: /májo/ [májo] <i>mayo</i> RFE: /máyo/ [máyo] <i>mayo</i>
		[d̞ʝ]	[y̞]	hi- + vocal	AFI: /jó/ [d̞ʝó] <i>yo</i> /kón̩juxe/ [kón̩, d̞ʝuxe] <i>cónyuge</i> /el jélo/ [el, d̞ʝélo] <i>el hielo</i> RFE: /yó/ [yó] <i>yo</i> /kón̩Nyuxe/ [kón̩, yuxe] <i>cónyuge</i> /el yélo/ [el, yélo] <i>el hielo</i>
		[d̞ʝ̞]	[y̞]		
/x/	/x/	[x]	[x]	g + e, i j + a, e, i, o, u	/xitáno/ [xitáno] <i>gitano</i> /xosé/ [xosé] <i>José</i>
/t͡ʃ/	/ç/	[t͡ʃ]	[ç]	ch	AFI: /mut͡ʃát͡ʃo/ [mut͡ʃát͡ʃo] <i>muchacho</i> RFE: /muçáço/ [muçáço] <i>muchacho</i>
/m/	/m/	[m]	[m]	m	/káma/ [káma] <i>cama</i>
/n/	/n/	[n]	[n]	n	/kána/ [kána] <i>cana</i>

Transcription of the recorded passage

Semi-narrow transcription

[el'βjɛ̃nto'norte j el'sol por'fjaβan soβre'kwal'de'lo's era el'mas'fwerte | kwɑ̃do aθer'to a pa'sar um bja'xerɔ em'bweɪto e'n ān'tʃa 'kapall kombi'njeron ē̃ŋ ke kje 'n ā̃ntez lo'ɣrara oβli'ɣar al βja'xerɔ a ki'tarse la 'kapa | se'ria konsiðe'raðo 'mas poðe'roso || el'βjɛ̃nto'norte so'plo koŋ gram'furja | 'pero kwɑ̃to 'ma so'plaβa | 'ma se areβu'xaβa ɛ̃n su 'kapa el βja'xero || por'fin | el'βjɛ̃nto'norte aβɑ̃do'no la ɛ̃m'presa || ē̃ŋ'toŋθez βri'lo el'sol kon ar'ðor | e ĩn'me,ðjata'mē̃nte se ðespo'χo ðe su 'kapa el βja'xero || por lo ke | βjɛ̃nto'norte 'uβo ðe rekono'θer la superjori'ða ðel'sol].

We also offer, under 'Broad transcription' below, one of the versions published by Jones & Dahl (1944: 16) for Spanish of Buenos Aires.

Broad transcription

el bjento norte j el sol porfjaban sobre kwal de ezos era el mah fwerte, kwando aser'to a pa'sar um bjaxero embwelto en anca kapa. kombinjeron en ke kjen anteh lograra obli'gar al bjaxero a kitarse la kapa seria konsiderado mah poderoso, el bjento norte so'plo kon gram furja, pero kwanto mas soplaba, mas se arrebuja en su kapa el bjaxero; por fin el bjento norte abando'no la empresa. entonseh bri'zo el sol kon ar'dor, e immedjatamente se dehpo'xo de su kapa el bjaxero; por lo ke | bjento norte ubo de rrekono'ser la superjori'dad del sol.

Orthographic version

El viento norte y el sol porfiaban sobre cuál de ellos era el más fuerte, cuando acertó a pasar un viajero envuelto en ancha capa. Convinieron en que quien antes lograra obligar al viajero a quitarse la capa sería considerado más poderoso. El viento norte sopló con gran furia, pero cuanto más soplaba, más se arrebuja en su capa el viajero; por fin el viento norte abandonó la empresa. Entonces brilló el sol con ardor, e inmediatamente se despojó de su capa el viajero; por lo que el viento norte hubo de reconocer la superioridad del sol.

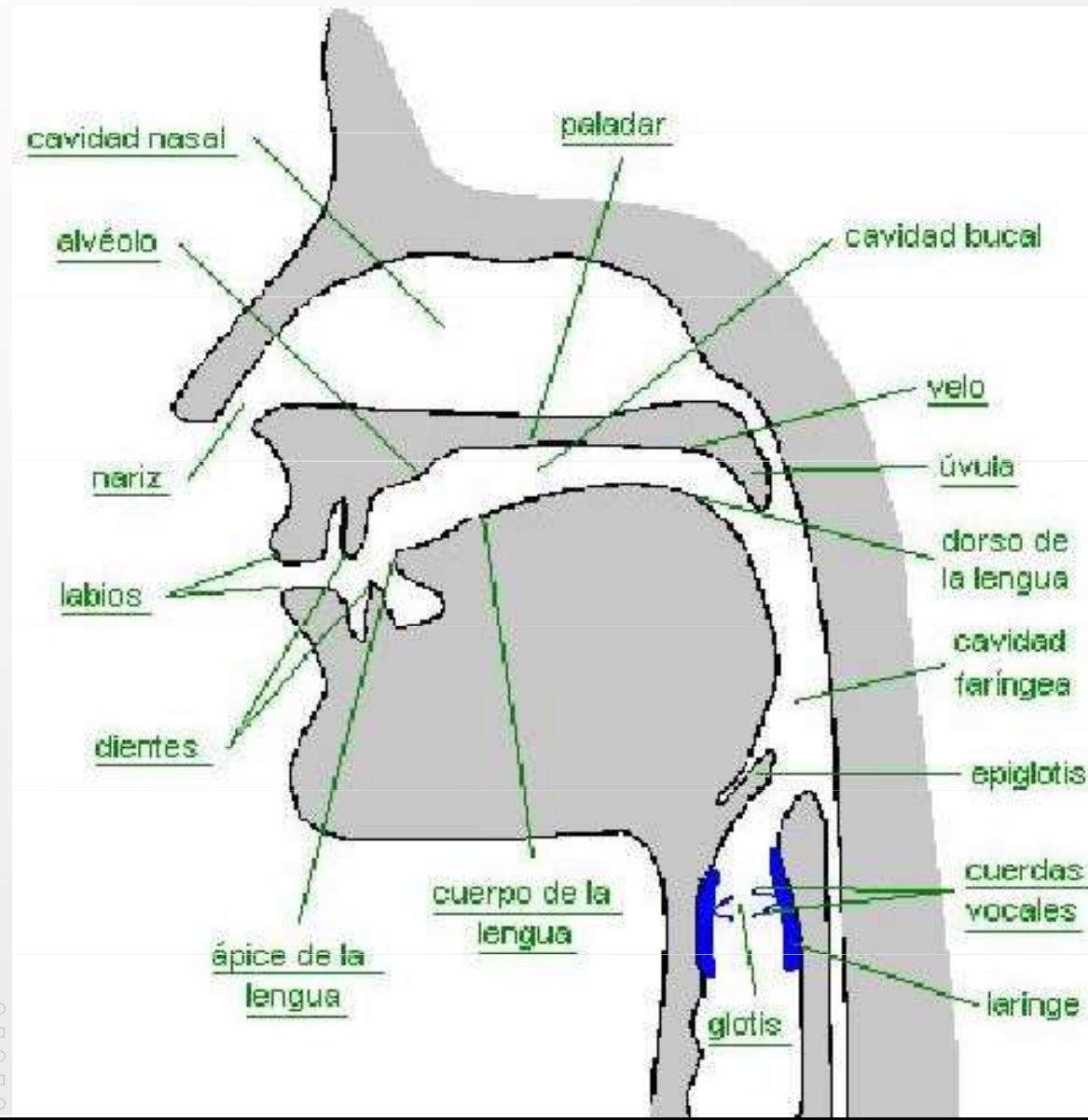
The Spanish text and words contained in this paper can be listened to at www.ub.es/labfon/princip.htm

Základní distinktivní rysy hlásek

AFI	i	e	a	o	u	p	b	t	d	k	g	f	θ	s	j	x	tʃ	m	n	ɲ	l	ʎ	r	ř
1. Vokálico - No vokálico	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+
2. Consonántico - No consonántico	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3. Denso - Difuso	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	-	+	.	
4. Grave - Agudo	-	-	±	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	-				
5. Nasal - Oral						-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+				
6. Continuo - Interrupto						-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-
7. Sonoro - Sordo						-	+	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-							
8. Estridente - Mate						-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+								
RFE	i	e	a	o	u	p	b	t	d	k	g	f	θ	s	y	x	ç	m	n	ɲ	l	ʎ	r	ř

El aparato fonador

Fonologie

1928 Pražský lingvistický kroužek – Trubeckoj (1939 – *Základy fonologie*), Jakobson

Studium zvukových prvků jazyka z hlediska funkčního

/b/: [b], [β]

/r/, /r/ [pero] x [pero]

Fonologický systém

Foném /b/ – alofony [b], [β]

Alofony: a) kombinatorní (poziční) [b], [β]

b) fakultativní [s], [h]: *esto* [éhto]

Fonologický systém španělštiny

	Bilabial		Labiodental		Dental		Interdental		Alveolar		Palatal		Velar	
	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.
Oclusiva	p	b			t	d							k	g
Fricativa			f				θ		s			ʝ	x	
Africada											tʃ			
Nasal		m								n		ɲ		
Lateral										l		ʎ		
Vibrante simple										r				
Vibrante múltiple										̄r				

		Anterior	Central	Posterior
Alta		i		u
Media			e	o
Baja			a	

Španělský konsonantický systém

	Nelikvidy						Likvidy			
	Gravisové			Akutové			Laterály		Vibranty	
	Labiály			Dentály			Kontinuální		Přerušované	
Difúzní	m	b	f	θ	d	n	l	r̄	r	
			p	t						
Kompaktní	g	k	ç	y	ʝ	j				
			x	s						
	Veláry			Palatály						
	Nazály	Orály		Nazály						
	Znělé	Neznělé	Znělé							

Fonologické opozice 1

Fonologický systém jako systém opozic

Korelační páry – fonémy v opozici.

Porovnávací základ (/p/ - /b/ - bilabiální okluzívy; opozice znělosti)

1. Opozice z hlediska porovnávacího základu:

A) opozice bilaterální (/k/ - /x/ - spol. základ pouze u jedné dvojice fonémů: orálnost, velárnost, neznělost; opozice způsobu artikulace: okluziva x frikativa)

B) opozice multilaterální (porovnávací základ stjený u více dvojic fonémů (/b/ - /g/, /d/ - /g/: znělost, okluzívnost: opozice místa artikulace)

Fonologické opozice 2

2. Opozice z hlediska četnosti výskytu protikladu v systému:

A) Opozice proporcionální – u více dvojic fonémů (opozice znělosti: /p/ - /b/, /t/ - /d/, /k/ - /g/)

B) Opozice izolované – pouze u jediné dvojice fonémů (/r/ - /r/ - počet kmitů).

Fonologické opozice 3

3. Opozice z hlediska povahy distinktivního rysu:

A) Opozice privativní – přítomnost či nepřítomnost jednoho distinktivního rysu: /p/-/b/ znělost: +/-

B) Opozice graduální – stupeň jedné vlastnosti u více fonémů (např. stupeň otevřenosti samohlásek: a - e, o - i, u).

C) Opozice ekvipolentní – každý člen opozice má specifický distinktivní rys (/r/ – vibranta, /l/ – laterála).

Příklad klasifikace podle uvedených 3 hledisek:

/p/ - /b/ : bilaterální, proporcionální, privativní opozice

Neutralizace a defonologizace opozic

Opozice konstantní x neutralizovatelné

Neutralizace protikladu – /ɾ/ - /r/ mimo intervokální pozici; /n/ - /ɲ/ před palatálou.

Defonologizace – zrušení opozice ve všech kontextech (seseo, yeísmo).

Archifoném – souhrn rysů společných oběma fonémům v neutralizované opozici.

Archifoném /D/ (/t/ - /d/: /aDmósfera/);

/R/: (/ɾ/ - /r/: /Ráta/; /koRtáR/.

Asimilace hlásek 1

Fonetická asimilace (spodoba)

Přizpůsobení artikulace jedné hlásky artikulaci hlásky sousední

Podle směru působení asimilace:

- a) progresivní, perseverační (*progresiva*):
también [tamién] mb > m;
- b) regresivní, anticipační (*regresiva*):
ancho [aɲçô]; mismo [mízmo]

Podle míry přizpůsobení:

- 1) úplná (*completa*): también [tamién], Israel [Irrael]
- 2) částečná (*parcial*): ancho [aɲçô]; sangre [sangre]

Asimilace hlásek 2

Podle typu asimilované kvality:

- a) asimilace znělosti:
    mismo [mízmo]
- b) asimilace místa artikulace:
    ancho [aɲçɔ]; sangre [saŋgre]
- c) asimilace způsobu artikulace:
    onda [õnda]

Disimilace

diachr. árbol < arborem; hermoso < formosum

synchr. toalla [twaɫa]; civiles [θeβíles]

Španělský přízvuk 1

Suprasegmentální, prozodický rys umožňující vyzdvihnout vyšší jazykové jednotky než je foném.

Funkce přízvuku:

- a) kontrastivní** – odlišení přízvučných a nepřízvučných jednotek;
- b) distinktivní** – odlišení významu slov
(*hábito-habito-habitó; término-término-terminó*)
- c) demarkační** – u jazyků s pevným přízvukem (čeština, francouzština) – hranice slov
- d) kulminativní** – volný přízvuk, značí přítomnost přízvukové jednotky (jádro taktu přízvučná slabika, kolem ní nepřízvučné)

Španělský přízvuk 2

Přízvuk (*acento*) ve španělštině:
dynamický, důrazový (*dinámico, de intensidad*), volný (*libre*)

Slova přízvučná x nepřízvučná

Přízvučná: podst. a příd. jména, příslovce, slovesa, zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací (*tónicos*), neurčitá, tázací a zvolací, člen neurčitý, číslovky základní a řadové.

Nepřízvučná: ostatní slovní druhy (předložky, spojky, nepřízvučná os. zájmena, člen určitý...)

Slova s dvojím přízvukem: příslovce *-mente* (*miserablemente*); některé složeniny (*limpiaparabrisas*): *acento secundario*.

Španělský přízvuk 3

Acento prosódico – přirozené místo přízvuku ve slově, není třeba značit pomocí *tilde* (´).

Acento (orto)gráfico – pravopisný přízvuk, u slov s jiným než přirozeným místem přízvuku (*habló, carácter*), všechna proparoxytona (*gramática*).

Acento diacrítico – pro odlišení významu slov tvořených stejnými zvukovými prvky (*de-dé, donde-dónde, que-qué, si-sí...*).

Acento prosódico

A) **Palabras agudas, oxítonas:** přízvuk na poslední slabice (*hablar, papel, reloj x terminó*)

B) **Palabras llanas, graves, paroxítonas:** přízvuk na předposlední slabice (*libro, termino, examen, cosas x árbol*)

C) **Palabras esdrújulas, proparoxítonas:** přízvuk na 3. slabice od konce (*gramática, término*)

D) **Palabras sobresdrújulas, superproparoxítonas:** přízvuk na 4. nebo další slabice od konce (*dígaselo, últimamente*)

Španělský přízvuk

Pravidla pravopisu a výjimky

Autobús > autobuses, comer > comértelo, comprando > comprándotelo – stejné místo přízvuku

Výjimky: *espécimen > especímenes, carácter > caracteres
régimen > regímenes*

Hiát x diftong/triftong

***dio, vio x rió/rio, crió/crio, guié/guie, fiáis/fiais,
riáis/riais***

guión/guion, prión/prion - platné do roku 2010

RAE (2010): *Ortografía de la lengua española*

***crie, crio, criais, crieis; fie, fio, fiais, fieis; guie, guio,
guiais, guieis; rio, riáis (de reír).***

guion, prion, ion, Sion...

solo

este, ese, aquel

Ortografía de la lengua española (1999)

“A efectos ortográficos, son monosílabos las palabras en las que, por aplicación de las reglas expuestas en los párrafos anteriores, se considera que no existe hiato —aunque la pronunciación así parezca indicarlo—, sino diptongo o triptongo. Ejemplos: *fié* (pretérito perfecto simple del verbo *fiar*), *huí*, (pretérito perfecto simple del verbo *huir*), *riáis* (presente de subjuntivo del verbo *reír*), *guion*, *Sión*, etc. **En este caso es admisible el acento gráfico, impuesto por las reglas de ortografía anteriores a estas, si quien escribe percibe nítidamente el hiato y, en consecuencia, considera bisílabas palabras como las mencionadas: *fié, huí, riáis, guión, Sión, etc.*” (Real Academia Española: *Ortografía de la lengua española*, Espasa, 1999)**

Vokální systém španělštiny

		Anterior	Central	Posterior
Vocales	Alta	i		u
	Media		e	o
	Baja		a	

Kritérium otevřenosti:

vysoká (*alta, cerrada*): i, u
 středová (*media*): e, o
 nízká (*baja, abierta*): a

Kritérium místa artikulace:

přední (*anterior*): i, e
 střední (*central*): a
 zadní (*posterior*): o, u

Další charakteristiky šp. samohlásek 1

Napjatá / povolená výslovnost:

Povolená artikulace (*articulación relajada*): nepřízvučné samohlásky

a) na konci mluvního taktu před pauzou (*me parece muy caro*);

b) v předposlední slabice proparoxyton (*gramática, lástima*);

c) ve slabikách před přízvukem (*justicia, pasear*).

Otevřenost / zavřenost:

Otevřené alofony (*alófonos abiertos*):

a) v zavřené slabice (*listo, delgado*);

b) v sousedství vícekmitového r (*rico, perro x pero*);

c) před /x/ (*ligero, mujer*);

d) v diftonzích ei, oi (*rey, soy*).

Zavřené alofony (*alófonos cerrados*):

v otevřené slabice (*vida, peso, pero, seguro*)

Další charakteristiky šp. samohlásek 2

Nazalizace (*nasalización*):

Nazalizované alofony: nazalizovaná realizace samohlásek

- a) mezi dvěma nazálami (*niño, nunca*);
- b) v počáteční pozici před nazálou (*hombre, único*)
- c) na konci slov před nazálou (*revolución*)

Labializace (*labialización*):

Zaokrouhlení rtů: pouze zadní samohlásky *o, u*.

Kvantita, délka (*cantidad*):

Samohlásky dlouhé x krátké (*vocales largas x breves*).

Rozdílná délka realizací různých samohlásek (*a > e, o > i, u*).
otevřené > zavřené

Přízvučné samohlásky jsou delší než nepřízvučné.

Nejdelší samohlásky: přízvučné *u* oxyton (palabras agudas:
cantó)

nepřízvučné v koncové pozici taktu

Polosamohláskové a polosouhláskové alofony

Varianty samohlásek *i*, *u*, které netvoří slabičný vrchol. Pouze v diftonzích. (*Glides, vocales deslizadas*).

1. Polosamohlásky (*semivocales*): [i̯], [u̯]
přechod od samohláskové k souhláskové realizaci;
pozice za samohláskou (např. *seis, aire, jaula*).

2. Polosouhlásky (*semiconsonantes*): [j], [w]
přechod od souhláskové k samohláskové realizaci;
pozice před samohláskou (*cuatro, pie, piano*)

Kombinace samohlásek

1. Heterosylabická sekvence (*secuencia heterosilábica* = různoslabičné spojení samohlásek): každá ze samohlásek tvoří jinou slabiku – **hiát** (*hiato*).

Kombinace silných samohlásek *a, e, o*. V kombinaci *a, e, o* se slabou samohláskou (*i, u*) je nutno označit přízvukem (*leí, reí, prohíbo*); mnoho výjimek.

2. Tautosylabická sekvence (*secuencia tautosilábica* = stejnoslabičné spojení samohlásek): kombinace dvou nebo tří samohlásek v jedné slabice – **dvojhlásky, dftongy** (*diptongos*); **trojhlásky, triftongy** (*triptongos*).

Španělské dftongy

Španělština: 14 dftongů

1) Dftongy stoupavé (*diptongos crecientes*)

a) kombinace polosouhláskového [j],[w]+ *a,e,o*;

b) obě kombinace *i,u* ([ju],[wi])

(8 dftongů: *ia, ie, io, ua, ue, uo, iu, ui*)

2) Dftongy klesavé (*diptongos decrecientes*)

Kombinace *a, e, o* + polosamohláskového [i̯],[u̯]

(6 dftongů: *ai, ei, oi, au, eu, ou*)

Španělské triftongy

Španělština: **4 triftongy** (*triptongos*)

Vrchol triftongu: prostřední samohláska **a, e**

Okolní elementy: polosouhláskové a polosamohláskové varianty **i, u**.

[jai̯] – *despreciáis*, [jei̯] – *apreciéís*;

[wai̯] – *averiguáis*, [wei̯] – *averigüéís*, *buey*.

Fiais, guieis, riais, criais...

Další možné triftongy pouze v onomatopoických slovech (*miau, guau*).

Antihiátová tendence ve španělštině 1

Synézeze (sinéresis) – odstranění hiátu uvnitř slova vyslovením diftongu nebo redukcí stejných samohlásek.

a) Redukce identické hlásky: *nihilista* > [nilista], *alcohol* > [alkol])

b) Oslabení až změna v polosouhlásku u první silné samohlásky **e, o** v kombinacích **e+o, o+e**: *empeorar* > [emp^eorar, empjorar], *roedor* > [r^oedor, rwedor]

c) Oslabení první silné samohlásky e, o v kombinaci s a: *pasear* > [pas^ear]

d) Povolení a zkrácení samohlásek e, o v kombinaci s předcházejícím vokálem a: *cacao* [kaka^o]

Antihiátová tendence ve španělštině 2

Synalefa (sinalefa) – odstranění hiátu na švu slov vyslovením diftongu nebo redukcí stejných samohlásek.

- a) **Redukce identické hlásky:** *la harina* [larina]
- b) **V kombinaci se silnou samohláskou se slabá samohl. mění na polosamohlásku nebo polosouhlásku** - *este imperio* [esteĩmperjo]
- c) **Kombinace silných samohlásek: oslabená výslovnost zavřenější samohlásky při zachování timbru;** vrcholem je nejotevřenější samohláska – *lo alarmante* [l^oalarmante]; *vengo a empezar* [ben-g^oa^em-pe-θar]

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

I. Čárka se píše v následujících případech:

a) Comentario, explicación o precisión
(vysvětlení, zpřesnění)

Toda mi familia, incluido mi hermano, estaba de acuerdo.

Tatiana explicó que aquí, concretamente en este comité, había tenido lugar un caso de deserción.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

b) Complementos que afectan a toda la oración
(přísl. určení vztahující se k celé větě, nikoliv jen k přísudku)

Evidentemente, no podía seguir llevando esa vida.

Francamente, no creo que vuelva por aquí.

En cuanto a ti, no quiero volver a verte

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

c) Etcétera (atd. - v češtině bez čárky)

Los bailes autóctonos, las peregrinaciones, etc., perduran hasta nuestros días.

d) Elisiones verbales (vynechání přísudku)

Su hijo mayor es rubio; el pequeño, [es] moreno.
Los que no tengan invitación, por aquella puerta.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE 2010*)

e) Conectores (*o sea, es decir, a saber, por otro lado, en cambio, no obstante...*)

Vždy oddělené čárkou, před nimi i středník nebo dvojtečka dle struktury a délky věty.

Volvió decepcionado, es decir, no le fue bien.

A él no le parecía importarle, en cambio.

Následují-li po spojce, oddělují se většinou též čárkou, ale někdy i bez ní:

Y, sin embargo, te quiero.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE 2010*)

f) Coordinación adversativa (souvětí souřadné odporovací)

Čárka před *pero, mas, aunque, sino (que)*.

Možno psát bez čárky opozice dvou adjektiv nebo adverbii (např. *lento pero seguro*).

Další výjimky: *No puede hacer otra cosa sino esperar*.

Pero ¡qué alegría verte! Pero ¿querrá venir con nosotros?

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

g) Construcciones absolutas (polovětné konstrukce s infinitivem, gerundiem či participiem)

Finalizadas las excavaciones, se organizó una exposición...

El presidente, terminada la reunión, convocó una rueda de prensa.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

h) Subordinadas adjetivas explicativas (věty vedlejší vztažné explikativní)

El nuevo empleado, que habla cuatro idiomas, se incorporará el lunes.

Ese lugar, donde veraneo todos los años, tiene mucho encanto.

Výjimka: zájmena osobní (tam je vždy explikativní, ale oddělená čárkou):

Yo que te he visto superar tus dudas e inquietudes...

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

i) Subordinadas temporales (věty vedlejší časové)

Quando salía yo por la puerta, me encontré con Luisa.

U krátkých vět časových a za větou hlavní obvykle bez čárky:

Quando quieras nos vemos.

Me encontré con Luisa quando salía yo por la puerta.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

j) Subordinadas condicionales (podmínková souvětí)

Stojí-li vedlejší věta (*prótesis*) na začátku souvětí, je normální oddělit ji čárkou:

Si vas a llegar tarde, no dejes de avisarme.

En caso de que acepten, haremos un buen negocio.

De haberlo sabido, habría llegado antes.

Yo que tú,... Yo en su lugar,...

Condicionales enfáticas – bez čárky: *Si alguien lo sabía era ella.*

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE 2010*)

k) Comparativas proporcionales (věty komparativní: *cuanto más/menos ...tanto más/menos*).

Oddělit čárkou, začíná-li se větou s *cuanto más*:

Cuantas más cartas mandaba, más encendía las brasas de su fiebre.

Je-li *cuanto...* v závěrečné pozici, je lepší čárku nepsát:

Tanto más eficaz es un sistema *cuanta mayor flexibilidad existe...*

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE* 2010)

I) Subordinadas consecutivas (ilativas) (věty vedlejší důsledkové)

Vždy čárka před *así que, conque, luego, de modo/forma/manera que, de ahí que*:

Nadie les abrió, así que forzaron la puerta.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE 2010*)

Obecné pravidlo:

Čárkou se oddělují věty vedlejší či polovětné konstrukce s infinitivem, gerundiem či participiem, jež stojí před větou hlavní.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

II. Čárka se nepíše v následujících případech:

a) Subordinadas sustantivas (věty vedlejší podmětné a předmětné, včetně nepřímých otázek)

Le dije que no lo hiciera.

No sé si me hizo caso.

Dime con quién salió.

Advierte que es posible que estén todos equivocados.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

b) Coordinación copulativa (souvětí souřadné slučovací)

No quiere ni comprarlo ni que se lo regalen.

X Ni come, ni bebe, ni duerme.

Ale: Pagó el traje, el bolso y los zapatos, y salió de la tienda.

Le aconsejé que no comprara esa casa, y (pero) no me hizo caso.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

c) Adjetivas especificativas (věty vedlejší vztažné specifikační)

Necesitamos un empleado que sepa idiomas.

El lugar donde veraneo está cerca del mar.

d) Adjetivas sin antecedente expreso - vždy bez čárky, jde-li o podmět:

Quien no haya rellenado el formulario no será atendido.

Los que sufrieron las inundaciones de la pasada primavera tienen derecho a...

Pravidla psaní čárky ve španělštině (OLE 2010)

e) Subordinadas causales y finales (věty vedlejší příčinné a účelové)

Causa del enunciado – pravá příčina (causa interna) – bez čárky:

El suelo está mojado porque ha llovido.

Causa de la enunciación (causa externa: proč to říkám) – oddělena čárkou:

Ha llovido, porque el suelo está mojado.

Algo le pasa, pues tiene mala cara.

Pravidla psaní čárky ve španělštině (*OLE 2010*)

e) **Subordinadas causales y finales** (věty vedlejší příčinné a účelové)

Totéž u vět účelových (finálních):

Tienes que estudiar con más atención para que te quede claro.

Tienes que estudiar con más atención, (lo digo) para que te quede claro.

Fonologický systém španělštiny

	Bilabial		Labiodental		Dental		Interdental		Alveolar		Palatal		Velar	
	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.	sor.	son.
Oclusiva	p	b			t	d							k	g
Fricativa			f				θ		s			ʝ	x	
Africada											tʃ			
Nasal		m								n		ɲ		
Lateral										l		ʎ		
Vibrante simple										r				
Vibrante múltiple										̄r				

		Anterior	Central	Posterior
Alta		i		u
Media			e	o
Baja			a	

Španělský konsonantický systém

	Nelikvidy						Likvidy			
	Gravisové			Akutové			Laterály		Vibranty	
	Labiály			Dentály			Kontinuální		Přerušované	
Difúzní	m	b	f	θ	d	n	l	r̄	r	
			p	t						
Kompaktní	g	k	ç	y	ŋ	j				
			x	s						
	Veláry			Palatály						
	Nazály	Orály		Nazály						
	Znělé	Neznělé	Znělé							

Bilabiální konsonanty: /p/

/p/ - bilabiální okluziva neznělá orální
(*bilabial oclusiva sorda oral*).

Grafém: *p*.

Výskyt: na počátku a uvnitř slova (*popa, pulpo*)

Zvláštnosti: a) implozivní výslovnost v postnukleární pozici před *t* [*aᵑto*], [*adoᵑtar*] (*apto, adoptar*), v hovorové řeči až sonorizace [*aβto*];

b) vynechání (i ve spisovné řeči) v některých slovech (*septiembre, séptimo, psicología, psicólogo, (p)neum-, (p)pseudo-*)

Bilabiální konsonanty: /b/ 1

/b/ - bilabiální okluziva znělá orální (*bilabial oclusiva sonora oral*).

2 alofony v komplementární distribuci.

Grafémy: *b, v*.

Výskyt: **alofon okluzivní [b]**: po pauze a po nazále (*beso* [béso], *un beso* [ũm béso], *hombre* [õmbre])

alofon frikativní (aproximanta) [β]: ostatní pozice (*el beso* [el βéso], *lavar* [laβár])

Bilabiální konsonanty: /b/ 2

Zvláštnosti: a) asimilace k následujícímu *m*:
submarino [sum̩maríno];

b) před *t* asimilace na [p] nebo
frikativní výslovnost [β]: *obtener* [optenér,
oβtenér] – archifoném /B/

(*apto x subterráneo*: /aBto x suBteráneo/

c) vynechání (i ve spisovné řeči) v
kombinaci s následujícím *s*+kons. (*su(b)stantivo*,
su(b)stituir, *o(b)scuro*...)

Bilabiální konsonanty: /m/

/m/ - bilabiální okluziva znělá nazální
(*bilabial oclusiva sonora nasal*)

Grafémy: m, n.

Výskyt: na začátku slova (*madre*) a slabiky (*cama, comida*) –explozivní výslovnost

na konci slabiky před *p, b* implozivní (*hombre, campo*) – tam archifoném /N/ *hombre* x *en pie*
/óNbre/ x /eN pjé/

Zvláštnosti: na konci slova výslovnost [n] – *álbum, Abraham* [aβraán] – někde i v písmu (*Jerusalén, Adán*) – archifoném /N/

Labiodentální konsonant /f/

/f/ - labiodentální frikativa neznělá orální
(*labiodental fricativa sorda oral*)

Grafém: *f*.

Výskyt: na počátku slova a slabiky (*fácil, gafas*).

Zvláštnosti: ve španělském kons. systému chybí znělé labiodentální /v/; foném /f/ tedy nestojí v opozici znělosti k jiné labiodentále (na rozdíl od /t/ x /d/, /p/ x /b/).

Interdentální konsonant /θ/

/θ/ interdentální frikativa neznělá orální
(*interdental fricativa sorda oral*)

Grafémy: *c (+e,i), z (+a,o,u)*.

Výskyt: ve všech pozicích: na počátku, uvnitř i na konci slova nebo slabiky (*cerveza, luz*).

Zvláštnosti: V hovorové řeči znělý poziční alofon [z] před znělou souhláskou: *juzgar* [xuzɣar], *hallazgo* [aʎazɣo].

Andalusie, Kanárské ostrovy, Valencie, téměř celá Latinská Amerika – defonologizace a nahrazení /s/ - **seseo**.

Části Andalusie - opačný jev – **ceceo** – výslovnost /s/ jako /θ/ (nahrazení ve všech kontextech).

Dentální konsonant /t/

/t/ dentální okluziva neznělá orální (*dental oclusiva sorda oral*)

Grafém: t.

Výskyt: ve všech pozicích: na počátku, uvnitř i na konci slova nebo slabiky (*tela, partido, chalet*).

Zvláštnosti: a) v hovorové řeči na konci slabiky před znělými souhl. *l, m, n* > [ð] *atlas, atmósfera* – archifoném /D/.

b) v rychlé řeči po /θ/ interdentalní varianta /t/: *azteca, haz todo* – asimilace místa artikulace.

Dentální konsonanty: /d/

/d/ dentální okluziva znělá orální (*dental oclusiva sonora oral*)

2 alofony v komplementární distribuci.

Grafém: d.

Výskyt: **alofon okluzivní [d]**: po pauze, uvnitř slova a taktu po *n* a *t*: (*día* [día], *un día* [ún día], *dónde* [dónde] *alcalde* [alkálde]).

alofon frikativní (aproximanta) [ð]:
ostatní pozice: *cada* [kaða], *hablado* [aβláðo],
pared [paréð]

Zvláštnosti: v nedbalé řeči zánik [ð]: [aβláo],
[paré]

Alveolární konsonanty: /n/

/n/ alveolární okluziva znělá nazální (*alveolar oclusiva sonora nasal*) – *nube, cana, pan.*

Grafém: *n*

Výskyt: ve všech pozicích (*nube, cana, pan*).

Alofony: asimilace místa k následující souhlásce:

- a) bilabiální (*tranvía*); b) labiodentální (*confuso*);
- c) interdentální (*once*); d) dentální (*donde, contar*);
- e) palatální (*ancho*); f) velární (*nunca, sangre*)

Zvláštnosti: asimilace /n/ k následujícímu /m/ ve skupině *nm*: *inmóvil* [i^mmóβil]. Ve slovech začínajících na *cons-*, *trans-*, *ins-* a v souhl. skupině *-ns+souhl.* oslabení až zánik /n/ (dle stylu, někdy i v pravopisu – *trasplante, trasladar*, diachr. lat. *mensa* > *mesa*)

Alveolární konsonanty: /l/

/l/ alveolární laterální frikativa znělá orální
(*alveolar lateral fricativa sonora oral*) -

Grafém: /

Výskyt: ve všech pozicích (*lado, palo, sol*)

Alofony: asimilace místa artikulace k následující souhlásce:

a) interdentální (*alzar*); b) dentální (*alto, alcalde*); c) palatální (*el chico, colcha*).

Zvláštnosti: v nespisovné řeči (Andalusie, Lat. Amerika) záměna /r/ a /l/: *algo* [áɾɣo], *mujer* [muxél]

Alveolární konsonanty: /s/ 1

/s/ alveolární frikativa neznělá orální (*alveolar fricativa sorda oral*) -

Grafém: *s*

Výskyt: ve všech pozicích (*sacar, casa, mes*)

Alofony a zákl. varianty:

- a) *apikoalveolární výslovnost* (blíží se [š], konkávní vyklenutí jazyka) – většina šp. území;
- b) *predorsoalveolární výslovnost* (jako české [s], konvexní vyklenutí jazyka) – část Andalusie, část Lat. Ameriky, Kanárské ostrovy.

Znělý alofon [z]: před znělými souhláskami [m], [n], [d], [g], [l]: *mismo, desde, rasgo...*

Alveolární konsonanty: /s/ 2

Zvláštnosti:

- a) defonologizace opozice /s/ x /θ/: *seseo, ceceo*.
- b) Aspirace /s/ v nespisovné řeči (Andalusie, Lat. Amerika): *esto* [é^hto], *mismo* [mí^hmo]
- c) Zánik /s/ (Andalusie) *casas* [kása], *las casas* [la^hkása]

Alveolární konsonanty: /r/

**/r/ alveolární vibranta jednokmitová znělá
orální** (*alveolar vibrante simple sonora oral*)

Grafém: *r*

Výskyt: ve všech pozicích kromě počátku slova a po *n, l, s* (*hablar, tres, pero*)

Alofony: frikativní – v nespisovné výslovnosti, zvláště na konci slova, případně i zánik (*hablar* > [aβlá])

Alveolární konsonanty: /r/

/r/ alveolární vibranta vícekmitová znělá orální (*alveolar vibrante múltiple sonora oral*) 2-4 kmity podle pozice: 3x počátek slova, 2 x uvnitř slova, 4x v intervokálníkové pozici.

Grafémy: *r, rr*

Výskyt: na počátku slova a po *n, l, s* (*romper, enriquecer, alrededor, Israel*)

Palatální konsonanty: /ɲ/

/ɲ/ palatální okluziva znělá nazální (palatal
occlusiva sonora nasal)

Grafém: *ň*

Výskyt: pouze na začátku slabiky nebo slova
(*ňandů, niňo*)

Palatální konsonanty: /ɲ/

/ɲ/ palatální frikativa laterální znělá orální
(*palatal fricativa lateral sonora oral*)

Grafém: //

Výskyt: pouze na začátku slabiky nebo slova
(*llevar; hallar x aliar*)

Zvláštnosti: defonologizace opozice /ɲ/ x /y/ -
yeísmo (*halla x haya; valla x vaya*). Části
Spanělska (Andalusie, Kanárské ostrovy), celá Lat.
Amerika. Varianta **žeísmo** (Argentina, Uruguay):
calle [káže]

Palatální konsonanty: /y/

/y/ palatální frikativa laterální znělá orální
(*palatal fricativa lateral sonora oral*)

Grafémy: *y, hi+samohl.*

Výskyt: pouze v prenukleární pozici uvnitř mluvního taktu (*leyes, la hierba, la yegua*)

Alofony: afrikáta [y̞] v pečlivé řeči po pauze; po /l/ a /n/: *hierba* [y̞érβa], *yendo* [y̞éndo], *el yugo* [el y̞úɣo], *un yugo* [un̩ y̞úɣo].

Zvláštnosti: defonologizace opozice /λ/ x /y/ - **yeísmo, žeísmo** [žérβa].

Palatální konsonanty: /č/

/č/ palatální afrikáta neznělá orální (*palatal
africada lateral sorda oral*)

Grafém: *ch*

Výskyt: pouze na počátku slabiky (*charla,
muchacho*)

Velární konsonanty: /k/

/k/ velární okluziva neznělá orální (*velar oclusiva sorda oral*)

Grafém: *c, qu+e, i, k*

Výskyt: na počátku i na konci slabiky (*queso, actuar, kilo*); na konci slova jen v přejatých výrazech (*coñac*)

Zvláštnosti: na konci slabiky před okluzivou impozivní výslovnost (*acto*), v hovorové řeči až frikativní znělá výslovnost [áɣto];

Skupina [ks] pravopis *x*

[ks+t] hovorová výslovnost redukce na [s] (*texto, extranjero*)

[ks] v intervokalické pozici: výslovnost [ɣs] (*examen, éxito*)

Velární konsonanty: /g/

/g/ velární okluziva znělá orální (*velar oclusiva sonora oral*)

Grafém: *g, gu+e, i*

Výskyt:

alofon okluzivní [g]: po pauze, uvnitř slova a taktu po nazále: *gato, un gato* [ũn gáto], *vengo* [bengo].

alofon frikativní (aproximanta) [ɣ]: ostatní pozice: *siglo* [síɣlo], *el gato* [el ɣáto], *lago* [láɣo]

Zvláštnosti: v intervokalické pozici a před *n* v nespisovné řeči oslabení až zánik *agua* [áwa], *digno* [díno]

Velární konsonanty: /x/

/x/ velární frikativa neznělá orální (*velar fricativa sorda oral*)

Grafémy: *j, g+e, i*

Výskyt: většinou počátek slabiky (*jugar, lejos*), výjimečně konec slova (*reloj*)

Zvláštnosti: nespisovná výslovnost /x/ jako aspirovaného /h/ v Lat. Americe *mujer* [muhér]

Zvláštnosti americké španělštiny

Konsonantický systém:

Seseo, yeísmo (žeísmo)

Aspirace /s/ a /x/: *las casas* [la^h kasa^h]– *mujer* [muhér]

Záměna /l/ a /r/ *algo* [argo], *porque* [polke]

Aspirace počátečního h *hambre* [hambre]

Vliv andaluského dialektu

Vokalický systém:

změny témburu (*seguro* > *siguro*; *principal* > *prencipal*)

Tendence k odstranění hiátu (*pasear* > *pasiar*,
peor > *pior*, *país-páis*)

Zjednodušování samohl. skupin (*ciencia* > *cencia*;
aprieta > *apreta*)

Španělská melodie řeči

Intonace (*entonación*) – suprasegmentální prvek. Základní jednotkou je *grupo fónico* (úsek promluvy).

Funkce:

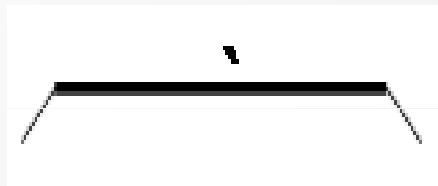
- 1) integrační (skupina slov > výpověď)
- 2) distinktivní (*Había mucha gente.* x *¿Había mucha gente?*)
- 3) delimitační (*Los alumnos, que viven lejos, llegan tarde.* x *Los alumnos que viven lejos llegan tarde.*)

Průběh melodické křivky

1) **Počáteční fáze** (*rama inicial*):

Pauza až 1. přízv.slabika

2) **Střední fáze** (*rama central*): 1. přízv. až poslední nepřízv. slabika

3) **Koncová fáze, melodém** (*tonema*):

Poslední přízv.slabika až konec melodického celku.

Typy koncové fáze melodické křivky

A) Kadence

(*cadencia*) – klesavý toném.

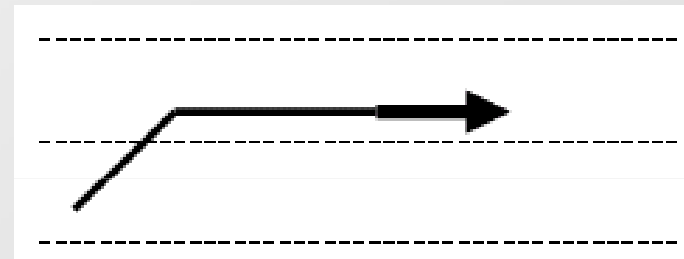
B) Antikadence (*anticadencia*)

– stoupavý toném

C) Suspense (*suspensión*)

– rovný průběh tonému

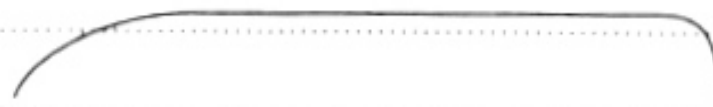

Melodie vět oznamovacích (*Oraciones afirmativas, enunciativas*)

(nivel agudo) .....

(nivel medio) .....

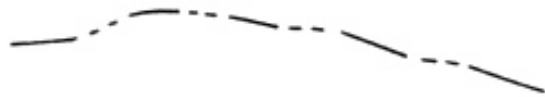
(nivel grave) .....

Todavía no ha llegado el tren

1 2 1 2 1

[2] /está koNtÉNto ↓ / *Está contento*

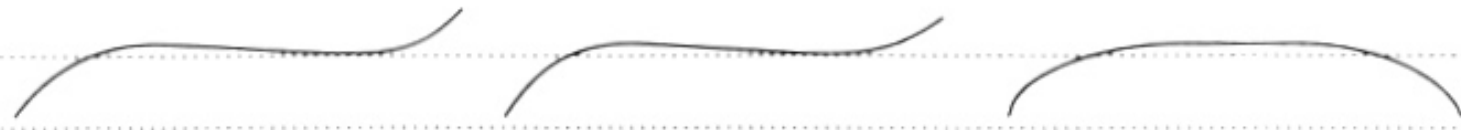

[2] e s t á k o n t é n t o

(nivel agudo) .....

(nivel medio) .....

(nivel grave) .....

A causa de la nieve, el tren está detenido y llegará con retraso

Melodie vět oznamovacích – výčet

(nivel agudo)

(nivel medio)

(nivel grave)

Sobre el agua flotan papeles, pajas, pájaros muertos y cosas de plástico

[37] *El caballo es fuerte, rápido, negro.*

[37] e l k a b á l o e s f u e r t e   r á p i d o   n e g r o

Melodie vět oznamovacích (funkce delimitační)

Oración adjetiva explicativa x especificativa

[16] *Los alumnos, que viven lejos, llegan tarde.*

[16] l o s a l ú m n o s   k e b í b e n l é x o s   l e g a n t á r d e

[17] *Los alumnos que viven lejos llegan tarde.*

[17] l o s a l ú m n o s k e b í b e n l é x o s   l e g a n t á r d e

Melodie vět tázacích

Pregunta absoluta

(nivel agudo)
(nivel medio)
(nivel grave)

¿Todavía no ha llegado el tren?

1 2
[7] /biénes ↑ / ¿Vienes?

Pregunta pronominal

(nivel agudo)
(nivel medio)
(nivel grave)

*¿Quién llega
en el tren?*

¿A qué hora llega?

¿Dónde para?

[7] b i é n e s

Melodie vět tázacích

(pregunta disyuntiva x copulativa)

[31] *¿Tuvo niña o niño?*

[31] t ú b o n í ñ a o n í ñ o

[33] *¿Tuvo niña y niño?*

[33] t ú b o n í ñ a i n í ñ o

Melodie vět tázacích (*preguntas disyuntivas*)

[25] ¿Quieres té o café?

[25] k i é r e s t é o k a f é

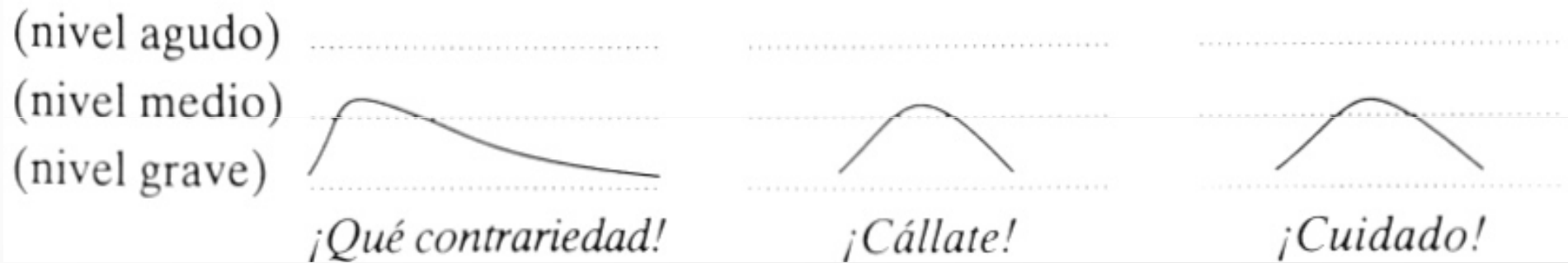
[26] ¿Quieres té o café?

[26] k i é r e s t é o k a f é

Melodie vět zvolacích (*Oraciones exclamativas*)

Delimitační distinktivní funkce melodie

[20] *Juan pregunta quién va a entrar.*

[20] x u á n p r e g ú n t a k i é n b á e n t r á r

[21] *Juan pregunta: quién va a entrar.*

[21] x u ó n p r e g ú n t a k i é n b á e n t r á r

[22] *Juan, pregunta quién va a entrar.*

[22] x u á n p r e g ú n t a k i é n b á e n t r á r